

Bobam yaşamak sırasında kullanardı o adetleri, angılarını kapmış bobasından. Bän dä yaşamanın kurulmasını üürenärdim bobamdan. Bobamın vardı bir önemni kuralı – kışın vakıdında hazırlık yap yaz günneri için, yazın kızgın sıcaklarında çıkmasın aklından, ani gelecek suuk kış. Yaşayarak bu evelki adetlerä görä, çiftçinin yoktu boş zamanı ne yazın, ne kışın. Toplanardı kırlardan bereket, erleştirilärdi tavannara, ambarlara, çitlerä. Sora kapardı güz, onun ardına – kış. Çiftçi çekedärdi izmetini ertesi yılın bereketi için. Biz tertiplärdik pulukları, bornaları. Bobam sürärdi onnarın üstünä maasuz yaa, ilkyazadan küflenmesin deyni. Bu iş bitärdi, geçärdik toomnuklara. Elärdik onu ilkin siirek kalburdan, sora taa sık elektän. Toomnukları läüzım olardı islää kurutmaa, lüzgerletmää, kızmasınnar, çürümesinnär. Bundan sora papşoy maşinasında düüyärdik papşoyları. Koçannarı toplardık sayvannar altına, onnar kotlona olacek islää yakacak. Hayvannarı läüzım her gün doyumaa, kürümää, süpürmää erlerini. Butakım bütün gün geçärdi izmettä.

Uzun güz hem kış avşamnarında herkezinä bulunardı faydalı iş: bobaylan batü mısırdan süpürgä baalardılar, bän dä onnara yardımcı olardım; yazdan maasuz toplanmış süüt aacının incä, körpä fişkannarından çiten, sepet örärdik... Sora bobam tutunardı kendi incäzanaatına – keptar dikmää. Onun sölediklerinä görä, bu işi herbiri yapamaz – läüzım bilgin hem sevgin olsun terzilik ustalına...

Karıların sa işi hiç bitmäzdi: bulaşık yıkamaa, imää pişirmää, evin içini tertiplemää.

(Mariya Köse “Fena lüzgerlär”)

№	İtemnär	Ballar	
1.	Temelleneräk tekstä, soruşlara cuvap verin.		
	a) Yaşamak sırasında angı adetlär kullanıldadı annadıcının aylesindä? (1 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	b) Nesoy bir önemni kural vardı bobada? (2 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
2	a) Nesoy izmeti vardı çiftçinin yazın? (1 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1

	b) Nesoy izmeti vardı çiftçinin kışın? (3 cümlä)	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
_____	5	5	

3.	Angi işleri yapardılar güz hem kış avşamnarında ayledän herkezi? (3 cümlä)	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4.	Çiftçinin evelki hem büünkü zaametleri neylän birleşerlär hem neylän başkalaşêrlar? (4 cümlä)	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
5.	a) Verili teksttä üç artistik kolaylı bulun. Onnarı çıkarın, ne olduunu, belli edin. b) Bir artistik kolaylınnan bir geniş cümlä kurun.	L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2
6.	Verili laflara “... läüzüm bilgin hem sevgin olsun terzilik ustaluna ” fikirinizi açıklayın. (4 cümlä)	L 0 1 2 3 4 4 6	L 0 1 2 3 4 5 6
7.	Aşaada verili laflara yazın: a) sinonim evelki – _____ islää – _____ doyurmaa – _____ çekedärdi – _____ izmet – _____ b) antonim suuk – _____ evelki – _____ sık – _____ uzun – _____ gelecek – _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

8.	Verili fragmenttän çıkarın:	L	L
	a) <i>iki</i> adlık 1-inci hallanmak tipindä da hallarını yazın;	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	b) <i>iki</i> nışannık, birinin yaraştırma uurlarını yazın;	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	c) <i>üç</i> işlik, onnarın <i>zamanını</i> , <i>üzünü</i> , <i>sayısını</i> yazın.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
_____	3	3	
9.	Verili lafın morfolojiya analizini yapın: <i>adetleri</i>	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
_____	4	4	
10.	Verili aderliklerin çeşidini yazın:	L	L
	<i>o</i> (adetleri) - _____	0	0
	<i>biz</i> - _____	1	1
_____	2	2	
11.	Verili fragmenttän <i>üç</i> laf birleşmesi çıkarın, belliedici lafa görä soyunu belli edin.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
_____	3	3	
12.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6
_____	7	7	

13. „ <i>Bitmeer çiftçidä zaamet...</i> ” temasına görä (20-25 cümlä) kendi fikrinizi açıklayın. Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadaki planı hesaba alın: Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadaki planı hesaba alın: I. Temayı açıklayın. Cuvabın içindekili hem temanın baalantısı olsun. II. Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli). III. Dolu hem dooru literatura dilinin normalarını kullanın. Temayı açıklayarkan, läzımnı materialı kullanın. IV. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliinizi gösterin.	L	L
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	L	L
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	L	L
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	L	L
	0	0
	2	2
	3	3
4	4	
5	5	
6	6	

